

Parkens förskola

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Planen gäller under perioden 1/1-21-31/11-21

Innehåll

Introduktion och vision.....	3
Delaktighet – alla som deltar i arbetet.....	3
Så här gör vi planen känd och tillgänglig.....	3
Utvärdering – så här gick arbetet med förra årets plan	3
Kartläggning	4
Verksamhetens analys efter kartläggningen	4
Det här kommer vi att göra för att förebygga kränkningar i vår verksamhet.....	4
När personal får kännedom om att ett barn/elev utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier hanterar vi det på följande sätt	5
Arbetet med att skapa trygghet och studiero för alla elever i skolan och i fritidshemmetFel! Bokmärket är inte definierat.	
Polisanmälan av brottsliga handlingar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Barnperspektivet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 1	
Definitioner av kränkande behandling enligt skollagen (2010:800) kap. 6	7
Definitioner av trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567)	7
Definitioner av sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567).....	7
Bilaga 2	
Diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567)	8
Hur diskriminering kan gå till	8
Diskrimineringsgrunderna.....	8
Bilaga 3	
Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling	9
Samband mellan skollagens och diskrimineringslagen i upprättandet av planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier	9
Förbud mot repressalier	9
Bilaga 4	
Tips på information och material som verksamheter kan använda i sitt förebyggande arbete.....	10

Introduktion och vision

Norrtälje kommuns alla verksamheter – från förskolan till vuxenutbildningen bedriver ett målinriktat och förebyggande arbete för att motverka att barn och elever utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

I alla våra verksamheter råder nolltolerans mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Det är skollagen och diskrimineringslagen som styr vårt arbete på det här området. Det förebyggande arbetet som beskrivs i den här planen syftar till att skapa en miljö som är trygg och säker för alla barn i våra verksamheter.

Delaktighet – alla som deltar i arbetet

I kommunens förskolor och skolor deltar personal, elever och vårdnadshavarna i arbetet med att förebygga kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

På vår förskola gör vi så här för att alla ska bli delaktiga och informerade om planens innehåll:

- Barnen deltar i den årliga kartläggningen genom att de besvarar frågor i trygghetsenkäten.
- Barnen deltar efter ålder och mognad i intervjuer och gruppsamtal
- Barnen deltar i trygghetsvandringar
- Vårdnadshavarna får möjlighet att delta i den årliga "våga-visa"-enkäten.
- Varje verksamhet går igenom planen på apt och förskoleråd för vårdnadshavare.

Så här gör vi planen känd och tillgänglig

Planen finns på Unikum som är kommunens skolplattform, och på Norrtälje kommuns webbplats under varje verksamhet. En ny plan publiceras senast 30 november varje år.

Utvärdering – så här gick arbetet med förra årets plan

Följande områden arbetade vi med under det förra läsåret:

- Förskolan har arbetat aktivt med att arbeta i mindre grupper med färre barn på avdelningarna, såväl inne som ute.
- Vid lek utomhus delar pedagogerna upp sig på gården och erbjuder barnen olika aktiviteter
- Kontinuerligt samarbete med vårdnadshavare i de fall det behövs mer samtal än utvecklingssamtal.
- Stort arbete har lagts på att fundera över hur vi kan göra övergångar mellan aktiviteter smidigare för alla barn. Framförallt i hallarna.
- Förskolan har utökat arbetet med bildstöd på alla avdelningar.
- I arbetslagsreflektioner varje vecka så förs dialog kring främjande och förebyggande aktiviteter. Det kan utläsas utifrån personals dokumentationer och reflektioner.
- Förskolan har åtgärdat toalettdörrar utifrån föregående plan, och satt på en hake på förrådet.

Så här gick det:

- Arbetet med färre barn i grupperna har slagit väl ut. Vilket kan utläsas i förskolans i bla förskolans kvalitetsrapport samt övriga uppföljningar och dokumentationer. Pedagogerna upplever att det blir ett lugn i gruppen och att konflikterna har minskat. Även vårdnadshavare har uppgett att de tycker att det är ett positivare klimat i barngrupperna.
- Arbetet med närvarande pedagoger tillsammans med barnen har ökat. Fram-och baksida utnyttjas mer frekvent samt att arbetet med dela grupperna inne och ute gör att det inte är lika mycket barn ute på gården samtidigt.

- Arbetet med övergångar fungerar bättre utifrån att förskolan har ändrade rutiner vid utgång vilket gör att problemet med tränga hallar inte har behövts åtgärdas. Covid -19 är också en bidragande orsak nu när vårdnadshavare inte ska vistas i lokalerna mer än nödvändigt och de barn som kommer efter 7.30 tas emot utomhus.
- I grupperna med förskolans äldre barn har det stundtals varit hårt klimat mellan barnen. Personal har haft återkommande samtal med berörda vårdnadshavare samt att övergripande information i månadsbrev har skickats ut via Unikum för att öka samarbete mellan förskola hem. Det har skett arbete tillsammans med barnen utifrån förskolans mål kring normer och värden i alla arbetslag. Vilket har gett utveckling av rutiner, strukturer och lärmiljöer .
- Arbetet med bildstöd har fungerat väl. Förskolan har ett eget konto för bildstöd, WIdget, som vi använder för att snabbt kunna använda ute i verksamheterna. Vi upplever att beställningen från centrala barn-och elevhälsan tar för lång tid.
- I och med de nya toalettdörrarna har personalen en större överblick och barnen känner en större trygghet utifrån barns integritet.

Kartläggning

För att hitta och identifiera områden där barnen riskerar att utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier undersöker vi förskolans miljö på följande sätt:

- Observationer och samtal med barnen. För de yngre barnen handlar mycket om att tolka deras kroppsspråk.
- Trygghetsvandring i avdelningens miljöer
- Våga-visa enkäten samt samtal från vårdnadshavare

Verksamhetens analys efter kartläggningen

Vi har identifierat några områden i vår verksamhet som riskområden. För att förebygga att kränkande handlingar sker kommer vi under året att arbeta för att det inte ska uppstå problem på dessa områden. Syftet med vårt förebyggande arbete att barnens miljö ska bli trygg och säker.

Utifrån det vi har identifierat kommer vi att göra detta för att förebygga kränkningar i vår verksamhet, se nedan

Uppmärksamrad risk/plats som upplevs som otrygg och där kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier kan ske	Detta ska vi göra under året för att förebygga att det inträffar	Ansvariga för att åtgärderna genomförs	Datum när det åtgärderna följs upp	Datum för utvärdering
Toaletter	Personal uppmärksammar barnens behov av integritet på toaletten	All personal	Apt april/maj -21	Sep/okt -21
Lekhusen/förråden och övriga skrymslen ute på gårdarna	Vid utevistelse ska personal finnas nära lekhusen och	All personal	Apt april/maj -21	Sep/okt -21

	uppmärksamma vad som sker			
Sociala samspelet framförallt med de äldre barnen	Fortsatt arbete kring genus. Personal för samtal m barnen och arbetar utifrån ett normmedvetet förhållningssätt	All personal	Apt april/maj -21	Sep/okt -21
Vid övergångar, framförallt inne	Personal upprättar rutiner för att säkerställa att övergångar fungerar väl. Tex i hallen	All personal	Apt april/maj -21	Sep/okt -21
Sociala samspelet mellan barnen	Personal ska motverka kränkningar i det sociala samspelet och vara barn behjälpliga i konflikthantering.	All personal	Apt april/maj -21	Sep/okt -21

När personal får kännedom om att ett barn utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier hanterar vi det på följande sätt

Rutiner för akuta situationer

Upptäcka – steg 1

Alla vuxna som arbetar i förskola som får kännedom om att något inträffat där ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ingriper för att stoppa det som sker. Har händelsen redan utspelats tar den vuxne som får informationen reda på mer fakta, vad som hänt och eventuellt vilka som varit inblandade i händelsen.

Anmäla – steg 2

Personalen anmäler snarast det som inträffat till förskolans rektor eller till biträdande rektor antingen via samtal/ möte eller e-post. Informationen om händelsen via e-post ska inte innehålla personuppgifter. Rektor alt. biträdande rektor ska informeras samma dag eller senast dagen efter att händelsen har kommit till personalens kännedom. Ev. ska även övriga i arbetslaget informeras om vad som hänt.

Bedömning – steg 3

Rektor eller biträdande rektor gör en bedömning av händelsen för att kunna besluta om vem som är lämplig att utreda det som inträffat. Rektor eller biträdande rektor anmäler det som inträffat till Norrtälje kommun som är huvudman för

verksamheten senast en vecka efter att händelsen kommit till rektor/ biträdande rektors kännedom. Innan anmälan kan göras till Norrtälje kommun kontaktas områdets chefssekreterare för tillhandahålla ett diarienummer.

Utredningen – steg 4

När utredningen påbörjas innebär det att den som ansvarar för utredningen **tar reda på vad som har hänt**. Så fort de inblandande tillfrågas om vad som hänt har en utredning påbörjats. Utredningen syftar till att ta reda på vad som hänt och ge förslag till åtgärder som behövs för att det inte ska hända igen. Barnet som blivit utsatt ska återfå en trygg och säker vistelse på förskolan. Utredningarna dokumenteras och diarieförs enligt diarienummer (se rutin ovan).

Uppföljning– steg 5

Utredningen följs upp inom två veckor. Om det visar sig att barnet fortsatt utsätts för kränkningar beslutar förskolan om andra mer kraftfulla åtgärder för att få kränkningarna att upphöra. Även de nya åtgärderna följs upp och arbetet fortsätter ända tills barnets situation har förbättrats. Förskolans rektor är alltid ansvarig för utredningen och uppföljningen, om ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. En utredning kan ändå genomföras av alla vuxna i förskolan som till exempel biträdande rektor, förskollärare, barnskötare eller annan personal.

Alla barn/elever som varit inblandade i en händelse har rätt att tas om hand av personal oavsett om barnet/eleven blivit utsatt för kränkningar eller om hen har utsatt en kamrat för kränkande handlingar.

Bilaga 1

Definitioner av kränkande behandling enligt skollagen (2010:800) kap. 6

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en ett barn eller en elevs värdighet och som *inte* har något samband med diskrimineringsgrunderna.

Ett barn eller en elev kan utsättas för kränkande behandling genom att:

- Hen får höra nedsättande, förnedrande och sårande kommentarer om till exempel sitt utseende, sin kropp och så vidare. Det kallas för verbala kränkningar.
- Hen blir utfrysad, hånad, ironiserad över, eller får förnedrande kommentarer på sociala medier. Det kallas för psykiska kränkningar.
- Hen blir utsatt för fysiskt våld genom till exempel slag eller knuffar. Det kallas för fysiska kränkningar.

Begreppet mobbning används inte i lagstiftningen men definieras av Skolverket som "en situation där ett barn/elev blir utsatt för upprepade kränkningar eller trakasserier".

Definitioner av trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567)

Trakasserier är kränkande handlingar som kränker ett barn eller en elevs värdighet och som *har* ett samband med diskrimineringsgrunderna.

Ett barn eller en elev kan utsättas för trakasserier genom att till exempel:

- Hen kallas för n-ordet, blatte eller bög.
- Hen utesluts ur kamratgruppen på grund av sin religiösa tillhörighet
- Hen blir utsatt för fysiskt våld genom till exempel slag eller knuffar på grund av sin funktionsnedsättning

För att en handling ska definieras som kränkande behandling (mobbning) eller trakasserier krävs att handlingen utförs medvetet och med avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag.

Definitioner av sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567)

Sexuella trakasserier är handlingar som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som är av sexuell natur.

Ett barn eller en elev kan utsättas för sexuella trakasserier genom att till exempel:

- Hen får höra kommentarer om sin kropp som är av sexuell natur.
- Hen blir "uthängd" och förnedrad med bilder och kommentarer av sexuell karaktär som publiceras på sociala medier.
- Hen blir berörd kroppsligen på ett sätt som uppfattas vara sexuellt eller tvingad till handlingar av sexuell karaktär.

Bilaga 2

Diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567)

Den som bedriver utbildning och alla de som arbetar i våra förskolor och skolor är förbjudna att diskriminera barn och elever som deltar i eller söker till våra verksamheter. Med diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas genom att barnets rättigheter inte tillgodoses, eller att barnets rättigheter inskränkts i förhållande till övriga barns möjligheter.

Hur diskriminering kan gå till

Direkt diskriminering

Ett barn, en elev eller en grupp av barn/elever missgynnas genom att en vuxen på skolan behandlar barnet/eleven sämre än hur övriga barn/elever behandlas. Missgynnandet har samband med någon/några av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Ett barn, en elev eller en grupp av barn missgynnas genom förskolans/skolans regler är framtagna på ett sätt som framstår som neutrala men i verkligheten missgynnar en kategori av barn/elever. Personalens förhållningssätt, jargong, språkbruk eller den rådande kulturen kan också innebära ett missgynnande för en grupp av barn/elever. Missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Ett barn eller en elev med en funktionsnedsättning missgynnas genom att åtgärder som behövs för tillgängligheten inte genomförs. Barnet eller eleven har rätt att komma i en jämförbar situation som övriga, utifrån skäliga krav i lag och annan författning. Hänsyn måste tas till ekonomiska och praktiska förutsättningar, varaktighet, omfattning och andra omständigheter av betydelse.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet och kränkningen är av sexuell natur.

Instruktioner att diskriminera

En vuxen på skolan har fått instruktioner av sin chef eller av någon som den vuxne står i ett lydnds- eller beroendeförhållande till som innebär att ett barn eller en elev missgynnas genom direkt eller indirekt diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna

1. Kön – att någon är man eller kvinna
2. Könsöverskridande identitet eller uttryck – att någon inte identifierar sig som man eller kvinna eller på ett annat sätt uttrycka att hen tillhör ett annat kön än det som tilldelats vid födseln.
3. Etnisk tillhörighet – nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknade förhållande
4. Funktionsnedsättning – varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

5. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
6. Ålder – uppnådd levnadslängd
7. Religion- och annan trosuppfattning – olika religiösa åskådningar eller andra trosuppfattningar som till exempel ateism.

Bilaga 3

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling

I arbetet med att upprätta, följa upp och utvärdera planen mot kränkande behandling ska barn och elever medverka. Deltagandet ska anpassas efter barnens ålder och mognad. Detta regleras i skolförordningen (2006:1083)

Samband mellan skollagens och diskrimineringslagen i upprättandet av planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

I skollagens kapitel 6, 10 § anges att om ett barn eller en elev utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska personal i förskolan/skolan hantera det på samma sätt som då ett barn/elev utsätts för kränkande behandling.

I diskrimineringslagen kapitel 2, 7 § anges att om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn, elev eller studerande anser sig utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna och om det krävs vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier. I diskrimineringslagens kapitel 3, 18 § anges att utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Dessa ska följas upp och utvärderas.

Förbud mot repressalier

Ett barn eller en elev som berättar om att en kamrat utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier får inte utsättas för repressalier. Det gäller också för de barn/elever som deltar i utredningar. Med repressalier menas att det är förbjudet att straffa eller hota om att straffa ett barn eller en elev som bidrar till att kränkande handlingar kommer till personalens kännedom. Förbudet regleras i skollagen och i diskrimineringslagen (skollagen kapitel 6, 11 §, diskrimineringslagen kapitel 2, 19 §)

Bilaga 4

Tips på information och material som verksamheter kan använda i sitt förebyggande arbete

Skolverket "Vad fungerar – resultat av utvärdering av metoder mot mobbning"

https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfee44715d35a5cdfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpubext/trycksak/Blob/pdf2517.pdf?k=2517

Rädda Barnens handbok "Stopp! Min kropp!"

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/foralder/stopp-min-kropp/>

Stiftelsen Allmänna Barnhuset "Dags att prata om sexuella övergrepp"

http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2017/10/Handledning_A4_2017_web.pdf

<http://www.dagsattprataom.se/wp-content/uploads/2016/05/Broschyr-overgrepp-160520.pdf>

<http://www.dagsattprataom.se/vart-material/tryckt-material/>

RFSU (Riksförbundet för sexuell upplysning) "Sexuella trakasserier i skolan"

<https://www.rfsu.se/sex-och-relationer/for-pedagoger-och-yrkesverksamma/rfsu-material/>

Barnombudsmannen "Välkommen till verkligheten – barn och unga om samhällets stöd vid kränkningar och trakasserier i skolan"

<https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/valkommen-till-verkligheten.pdf>

Barn- och elevombudet "Arbetar mot kränkningar och mobbning"

<https://beo.skolinspektionen.se/>

SKL (Sveriges kommuner och Landsting) "Handlingsberedskap vid misstanke om brott mot barn i förskolan"

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-343-7.pdf?issuusl=ignore>

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor:

- "Näthat – hat på nätet"
<http://www.mucf.se/nathat-hat-pa-natet>
- "Inte ditt fel"
<http://www.mucf.se/publikationer/inte-ditt-fel>
- "Ses offline"
<http://www.mucf.se/publikationer/ses-offline>
- "Youmo i praktiken- vägledning att prata med unga nyanlända om frågor som rör hälsa, sexualitet och jämställdhet"
<https://www.mucf.se/publikationer/youmo-i-praktiken>

Jag vill veta "Brott på internet"

<https://www.jagvillveta.se/14-17-ar/vad-har-hant/brott-pa-internet>

Brottsoffermyndigheten – information om samtyckeslagen

<https://www.frivilligtsex.se/>